

ISSN 1335-664X

2/2003

**OBČASNÍK KNIHOVNÍKOV
BRATISLAVSKÉHO KRAJA 2/03**
(bulletin Krajskej pobočky
Spolku slovenských knihovníkov
Bratislavského kraja)

**VYDAVATEĽ,
TLAČ A REDAKCIA**
Knížnica Ružinov
Tomášikova 25
821 01 Bratislava
Tel: 02/44 45 47 04
Fax: 02/44 45 60 36
E-mail: kniznica@gtsi.sk

Mgr. K. Marušiaková
Mgr. P. Kuzma

**ZODPOVEDNÝ
REDAKTOR**
PhDr. Darina Horáková

**MIESTO
A ROK VYDANIA**
Bratislava 2003
(ako 2. číslo v roku
2003, celkove 7.)

VÝKONNÝ REDAKTOR
(aj DTP)
Mgr. Peter Kuzma

TYP PÍSMA
Helium CE

REDAKČNÁ RADA
PhDr. L. Segešová
(predseda)
PhDr. D. Horáková
PhDr. M. Žuffová

NÁKLAD
150 výtlačkov

**REDAKČNÁ
UZÁVIERKA**
30. 9. 2003

**OBČASNÍK
KNIHOVNÍKOV
BRATISLAVSKÉHO
KRAJA**

Číslo vychádza v predvečer
3. slovenského knihovníckeho
kongresu

Ročník 4

Rok 2003

Číslo 2

O B S A H

1. Úvod (6)
2. Ľubica Segešová: Prehľad činnosti Krajskej pobočky SSK Bratislavského kraja (8)
3. Anna Gašparovičová: Päťdesiatročná jubilatka (11)
4. Peter Kuzma: Čo Dante nevidel (17)
5. Ako si predstavujem knižnicu v novom tisícročí (19)
6. Sen jednej knihovníčky (21)
7. Viera Hrvolová: Nesplnený sen (24)
8. Petra Strnáďová: Knižnica tretieho tisícročia (26)
9. Peter Kelemen: Knižnica tretieho tisícročia (27)
10. Eugen Mešša: Nadlacké slovenské deti v čitateľskom tábore na Slovensku (29)
11. Lucia Paulinyová: Špecializované pracovisko pre nevidiacich a slabozrakých v Slovenskej pedagogickej knižnici (37)
12. Katarína Bokrosová: Predstavujeme Študovňu historických tlačí Slovenskej pedagogickej knižnice (38)
13. Stredisko patentových informácií CVTI SR v Bratislave otvorené (40)

Autori príspevkov

PhDr. Ľubica Segešová
(CVTI SR)

Mgr. Anna Gašparovičová
(Malokarpatská knižnica)

Mgr. Peter Kuzma
(Knižnica Ružinov)

Viera Hrvolová
(dôchodkyňa)

Petra Strnáďová
(čitateľka Knižnice Vrakuňa)

Peter Kelemen
(čitateľ Knižnice Vrakuňa)

Doc. PhDr. Eugen Mešša, CSc.
(dôchodca)

Mgr. Lucia Paulinyová
(Slovenská pedagogická knižnica)

Katarína Bokrosová
(Slovenská pedagogická knižnica)

Úvodom poznámka ne(s)pokojná, predkongresová (na navodenie atmosféry...)

Čas ako voda uteká v tvári človeka, len aby som si chvíľu ukrátil, preto si pieseň spievam... Tak to je v istej pesničke, a ja si popri tom spievaní ešte aj veselo ťukám na počítačovej klávesnici, a kráťm si dlhú chvíľu. Písaním tohoto úvodu. Ako by sa nechumelilo. Veď čože. Všeličo by bolo treba ešte povedať, na všeličo upozorniť, všeličo okomentovať... A to som sa ešte nezúčastnil súťaže o najlepšiu esej na tému Ako si predstavujem knižnicu v novom tisícročí. Mnohí dobiedzali a snažili sa ma do toho namočiť. To by bolo! Nedal som sa. Držal som sa statočne. Nech píšú aj iní. Podpichujú tí, čo nepíšu, aby potom mohli písať o tých, čo napísali. A veď načo aj písať? V novom tisícročí už predsa knižnice nebudú, lebo nebudú potrebné. Všetko bude v elektronickej podobe. Potom mi vysvetlili, že to sa nemyslí štvrté tisícročie, ale to terajšie.

Ja by som skôr niečo také ako Chlapci z Dunajskej ulice. Lebo ja som tiež. Nie síce priamo z Dunajskej, ale pár metrov povedľa som vyrastal. A na otvorenom zimnom klzisku na Dunajskej sa chlapci z Dunajskej predvádzali, robili formu pred babami a podrážali nás. Nedali sme sa len tak. Aj my sme nejedného z nich „dorazili... Veď to poznáte. Deti, deti... A potom mám chronicky nostalgický postoj k histórii. Ale o Dunajskej tuším už jeden chlapec písal...

Nakoniec som si predsa len prečítal eseje, ktoré prišli do súťaže. Aby som bol v obraze. Ja, nepriateľ súťaží. A zosmutnel som. Text dvoch prvých a „snových“, prác (bez toho, že by sa autorky spolu dohodli) v dospeljej kategórii vo mne vzbudil nutkavo ťaživú a až skľučujúcu potrebu zamyslieť sa nad významom sna. Sen ako východisko, ako metóda, ako prostriedok sebauvedomenia, ako odraz a dôsledok reality... Snívame pretože žijeme a žijeme pretože dokážeme snívať... Ktosi povedal: Sny sa nám nespĺňajú, my napĺňame sny. Aký je rozdiel medzi snom a skutočnosťou? Sme si istí, že to vieme rozlíšiť? Snívame, aby sme prebudili a vyburcovali zo sna iných? Je snívanie zlé, alebo dobré? Treba „vedieť“, snívať, alebo je to jedno? Dá sa správne apozitívne snívať naučiť, alebo je to mimo nás? Kdesi nablízku. Poruke. A pritom v nedohľadne.

Sny sú produktom našej predchádzajúcej skúsenosti... Všimnite si, pomaly sa dostávame k Freudovi. Čo by asi povedal na naše sny? Ako by stanovil a formuloval našu knihovnicu „diagnózu„? Knihovnícky kongres klope na dvere. Budeme opäť statočne snívať?

Ešte k jednej veci by som rád. Porovnanie Bratislavy s ostatnými oblasťami Slovenska. Z mnohých strán počuť, v čom všetkom je na tom Bratislava lepšie – vyššie mzdy, nižšia nezamestnanosť, koncentrácia kapitálu, investícií, služieb a z toho vyplývajúce výhody atď. Zvykli sme si hovoriť o ťažkom položení mimobratislavských knižníc (čím ďalej od Bratislavy, tým je to horšie), ktoré žijoria, nemajú prostriedky na činnosť, na nákup literatúry... Posledné roky tak trochu sledujem edičnú činnosť mimobratislavských knižníc, už aj z toho dôvodu, že som členom komisie pre prípravu Bibliotéky v rámci SAK (každoročný stánok, výstavka vybraných vydaných titulov atď) a nevyhádzam z údivu. Asi sa zhodneme v tom, že edičná činnosť nie je hlavnou a dominantnou činnosťou knižníc. Knižnice, a nie sú to len veľké vedecké, však vydávajú rôzne materiály, počnúc propagačno-informačnými skladačkami, brožúrami, letáčikmi a sprievodcami, cez zborníky, personálne a iné bibliografie až po takmer monografie, almanachy, pamätnice, ročenky zväčša regionálneho charakteru (osobnosti, udalosti, činnosť, výročia, jubileá atď). Mnohé z týchto materiálov sú vydané v profesionálnej polygrafickej úprave (kvalitný papier, obrázky a fotografie, niekedy aj tvrdá obálka) a dokonca aj vo farbe. Náklady (materiálové i za vykonané práce) na vydávanie takýchto tlačovín musia byť vysoké, či už ich knižnice vydávajú a tlačia vo vlastnej réžii (je na to potrebná profesionálna polygrafická dielňa s nákladným vybavením a príslušným polygrafom – kníhviazačom profesionálom), alebo si ich dávajú tlačiť na zákazku, alebo uzrú svetlo sveta s pomocou sponzorského príspevku.

Ak by sme chceli vydať a vytlačiť materiál takéhoto druhu v našej knižnici, ktorá patrí medzi najväčšie verejné knižnice Bratislavy, tak z toho nič nebude. Nie preto, že nie je o čom písať a čo vydávať, a že to nemá kto redakčne pripraviť, ale z jednoduchého dôvodu, že si to nemôžeme dovoliť. Závidím tak trochu týmto knižniciam (samozrejme v dobrom slova zmysle) a som rád, že sa im takto darí.

Na záver prajem všetkým účastníkom 3. slovenského knihovníckeho kongresu príjemné a tvorivé rokovanie, veľa trpezlivosti a buldočej zanovitosti pri presadzovaní a naplňaní knižničných a informačných „snov„, a vďaka všetkým tým, ktorí niečo „vysnívali„, s predstihom aj pre toto číslo Občasníka.

Váš Výkonný

Z histórie...

Ľubica Segešová

Prehľad činnosti Krajskej pobočky SSK Bratislavského kraja

Druhé stretnutie členov Výboru KP SSK BK v prvom polroku 2003 sa uskutočnilo podľa plánu v máji, a to 27. 5. 2003, ale miestom stretnutia sa nestala Mestská knižnica, ako sme uviedli v predchádzajúcom čísle Občasníka, ale knižnica, ktorú sme doteraz nenavštívili, hoci jej zamestnankyňa PhDr. Marcela Žuffová je už druhé funkčné obdobie jeho členkou. Uhadli ste, ak ste správne typovali, že miestom nášho májového stretnutia sa stala vyše 50-ročná Slovenská lekárska knižnica na Lazaretskej 26 v Bratislave, ktorá sa až donedávna tiesnila v tejto budove spolu s ďalšími inštitúciami, čo jej znemožňovalo naplno rozvíjať svoju činnosť. Po uvoľnení priestorov bola budova znútra vymaľovaná a nakoľko finančná dotácia na nové zariadenie predstavovala len čiastku okolo 200 tisíc Sk, čo je asi suma na zakúpenie 2 väčších regálov pre vystavenie periodík, rozhodli sa zamestnankyne knižnice zohnať, vyčistiť, opraviť, upraviť, vyšmirglovať, natrieť a účelovo a účelne používať akýkoľvek starý kus nábytku od odsťahovaných organizácií i staršieho mobiliáru z vlastných príbytkov. Preto sa teraz, keď už majú hodiny nadčasov pri úprave knižnice za sebou, cítia v nej naozaj ako doma. Nás konkrétne prichýlila študovňa s perfektne uloženými knihovníckymi periodikami zameranými na oblasti medicíny a zdravotníctva a už tradične dobre vedenou príručkou metodických materiálov z oblasti knihovníctva a informačnej vedy. V takomto prostredí, kde na nás nepôsobilo fluidum okázalo vynaložených peňazí, ale účelná skromnosť, skrývajúca v sebe roky navrstvovania presnej a užitočnej mravenčej práce, sa nám napriek skorému dusnému popoludniu zasadalo dobre.

Zasadnutia sa zúčastnili všetci členovia, okrem tých ktorí sa vopred ospravedlnili (4), pretože sa práve v ten deň zúčastňovali na prvom dni 9. Ročníka Infóra v Prahe. Po „prizývacom“ liste predsedníčky KP k dobrovoľnej spolupráci a účasti na našich zasadnutiach prišla i bývalá členka výboru, vedúca Mestkej knižnice v Senci pani Anna Lieskovská. Prítomný bol tiež výkonný redaktor Občasníka Mgr. Peter Kuzma.

Kontrola plnenia uznesení dopadla dobre, nakoľko uznesenie č. 1/2003, ukladajúce novejšie členke Výboru Mgr. Marušiakovej vypracovať propozície súťaže a oznam pre tlač na tému "Ako si predstavujem knižnicu 3. tisícročia" boli splnené.

Vyhodnotenie 4. ročníka Týždňa slovenských knižníc (TSK), konaného v dňoch 24. - 28. 3. 2003 a podujatí KP SSK BK na ňom upresnila predsedníčka KP SSK BK PhDr. Darina Horáková výpočtom podujatí, ktoré pobočka pripravila. Hneď v prvý deň TSK sa uviedla slávnostnou prezentáciou SNK spojenou s výkladom, víziou a diskusiou v Univerzitnej knižnici v Bratislave, ktorá prebehla pod názvom "20. storočie v elektronickej slovenskej národnej bibliografii". Po nej prišla s vyhlásením súťaže pre čitateľov, návštevníkov a knihovníkov o najlepšiu esej, umelecky spracovaný literárny útvar na tému "Ako si predstavujem knižnicu v novom (rozumej treťom) tisícročí". Ako príspevok k TSK prebehol pod záštitou pobočky maratón hlasného čítania v bratislavských verejných knižniciach. Posledným podujatím bolo školenie s praktickými ukážkami pre pracovníkov verejnej služby v oblasti verbálnej i neverbálnej komunikácie pod názvom "Pracovný imidž". Všetky podujatia sa stretli s mimoriadnou odozvou aj pomerne dobrou účasťou zo strany záujemcov. **Informácie z INFOS-u 2003** priniesli predsedníčka KP PhDr. Horáková a PhDr. Faklová, ktoré sa ho mali možnosť zúčastniť. Oboznámili členov výboru s jeho novým organizačným členením v rámci pracovného programu. Prednášky odznievali v jednotlivých odborne zameraných sekciách, a tak si účastníci mohli vybrať, na ktorej sa zúčastnia. Všetky príspevky, i napriek nízkej účasti zo zahraničia, (prišli hostia len z Českej republiky), mali vysokú informatívno-odbornú úroveň a účastníčky za našu KP sa zhodli v tom, že to bol jeden z doteraz najlepších INFOS-ov. **Informácie o možnosti zapojenia knižníc Bratislavského kraja medzi uchádzačov o granty z fondov Európskej únie** poskytla členom výboru predsedníčka KP. Uviedla, že o takejto možnosti, zameranej na oblasť elektronizácie verejných knižníc, seriózne uvažovali riaditelia knižníc za účasti PhDr. Hudeca z Vyššieho územného celku na Rozboroch činnosti a hospodárenia verejných knižníc Bratislavského kraja. Informáciu zrealizoval Mgr. Peter Kuzma, ktorý sa zúčastnil konferencie s expertmi z Európy na čerpanie fondov.

Ponuku aktuálnych pracovných miest pre knihovníkov v európskych inštitúciách predostrela členom výboru jeho predsedníčka spolu s uvedením presných požiadaviek, podmienok a kontaktných adries a s apeláciou na informovanie kolegyň a kolegov členov výboru.

Obsahová náplň Občasnika knihovníkov Bratislavského kraja č. 2/2003 bola po rozdání a prezretí čerstvo na zasadnutie prineseného č.1/2003 doménu prizvaného výkonného redaktora Mgr. Petra Kuzmu. Uviedol, že v ďalšom čísle by mali byť ťažiskovými príspevky o prínose činnosti Spolku slovenských knihovníkov pre slovenské knihovníctvo za

posledné štyri roky z pera predsedníčky spolku Ing. Stasselovej, o čitateľských táboroch - očami zastupkyne riaditeľa Domu zahraničných Slovákov Mgr.

Hrkľovej, o 40. výročí Slovenského filmového ústavu a jeho perspektívach napíše jeho zamestnankyňa a členka výboru PhDr. Faklová a nezabudne sa ani na získanie príspevku k 50. výročiu Slovenskej pedagogickej knižnice v Bratislave. Číslo osvieži vyhodnotenie súťaže o najlepšiu esej na tému "Ako si predstavujem knižnicu 3.tisícročia". Mgr. Kuzma, ako vždy, opäť vyzval členov výboru, aby získavali ďalších prispievateľov a predsedníčka KP ich poprosila, ako vždy, o roznesenie čísla 1/2003 na pracoviská členov, kvôli ušetreniu poštovného.

Príprava podujatí KP SSK BK na 2. polrok 2003 počíta s týmito aktivitami:

- uskutočniť v rámci 11. ročníka Bibliotéky 2003 prezentáciu knihy a usporiadať stretnutie so zástupcami vydavateľstiev a knižných klubov,
- pozvať Mgr. M. Juríčkovú z kníhkupectva Effect v Senci na besedu "Feng shuej ako filozofia bývania, vzťahov a úspešného života" do Bratislavy,
- pripraviť a vyhodnotiť anketu o titul "Knihovník roka 2003".

V rámci rôzneho odzneli návrhy: zaradiť do Plánu aktivít na rok 2004 Deň otvorených dverí v menej známych knižniciach - prvá pozvánka je od členky výboru PhDr. Faklovej do Slovenského filmového ústavu v Bratislave a jeho knižnice; Občasník KP SSK BK poskytnúť recipročne na základe záujmu a podľa uváženia aj nečlenom SSK; splniť uznesenie č. 2/2003, ktoré ukladá Mgr. Marušiakovej ako matke idey a PhDr. Horákovéj ako predsedníčke KP SSK BK vyhodnotenie súťaže o najlepšiu esej na tému "Ako si predstavujem knižnicu 3. tisícročia", a to v spolupráci so Staromestskou knižnicou v rámci otvorenia Kultúrneho leta v čítaní Zichyho paláca; inovovať kontaktné adresy členov výboru, najmä doplnením kontaktov na nových členov a predsedníčkou KP rozoslať členom výboru; urobiť mimoriadne zasadnutie výboru v Senci koncom júna s účasťou na veľkom letnom karnevale v rámci Seneckého leta 2003 ako o ňom, o činnosti Mestskej knižnice v Senci i podujatiach kultúrneho strediska informovala Anna Lieskovská.

PhDr. Kořínková požiadala predsedníčku KP o zaradenie príspevku PhDr. Ľudmily Bokníkovej z Mestskej knižnice v Bratislave o práci s handicapovanými deťmi na 3. Knihovníckom kongrese v novembri 2003.

V súvislosti so zámerom splniť uznesenie č. 3/2003 výbor uložil PhDr. Faklovej zistiť na MK SR, čo je s typovým projektom pre malé knižnice.

Na záver zasadnutia si členovia výboru prezreli za odborného výkladu hostiteľky PhDr. Žuffovej jednotlivé pracoviská knižnice od 3. poschodia až po prízemie, a rozchádzali

sa s tým, že ďalšie stretnutie bude v septembri, tentokrát už vraj naozaj v Mestskej knižnici v Bratislave.

Bilancujeme a pripomíname si

Anna Gašparovičová

Päťdesiatročná jubilatka

História Malokarpatskej knižnice v Pezinku sa začala písať 15. apríla 1953, keď Rada ONV Pezinok rozhodla o ustanovení Okresnej ľudovej knižnice s termínom zahájenia činnosti 1. mája 1953. V skutočnosti bola otvorená až 17. júla. Prvou riaditeľkou knižnice sa stala p. Mária Kočišová, prvou knihovníčkou Mária Mlynková. Okresná ľudová knižnica vznikla zlúčením Miestnej ľudovej knižnice v Pezinku a štátnej doplnovacej knižnice ONV. Knižnica mala vo svojom štatúte zakotvenú povinnosť plniť všetky úlohy miestnej knižnice pre obyvateľov obce Pezinok a úlohy metodického strediska pre miestne ľudové knižnice v okrese Pezinok, ktorý v tom čase tvorilo 23 obcí.

V rokoch 1953 až 1955 bola umiestnená na balkóne veľkej sály Pezinského zámku. V r. 1955 sa presťahovala do priestorov Krajského domu osvety v Zámockom parku, kde mala 3 miestnosti, a to oddelenie pre dospelých, oddelenie pre deti a kanceláriu riaditeľky. Otvorená bola denne aj v nedeľu dopoludnia, kedy sa organizovali najmä podujatia pre deti. V týchto priestoroch bola knižnica umiestnená až do r. 1960.

Knižnica začínala svoju činnosť s 3 164 zv. kníh, a v prvom roku činnosti sa zapísalo 672 čitateľov. Poskytovala knižničné služby širokému okruhu čitateľov, bola v pravom slova zmysle verejná. Okrem výpožičných služieb už od svojho začiatku pripravovala besedy o knihách, hlasné čítania, stretnutia so spisovateľmi, výstavy kníh.

Rok 1960 zásadným spôsobom ovplyvnil činnosť knižnice. V Československu prišlo k územnej reorganizácii a bol vytvorený okres Bratislava-vidiek zlúčením 3 okresov – Pezinok, Malacky a Senec. Sídlo okresných orgánov sa stala Bratislava.

Knižnica vďaka tomu získala nové väčšie priestory po OV KSS, ktoré jej umožnili rozšíriť služby čitateľom – vytvorené bolo odd. politicko-náučnej literatúry, odd. beletrie s čítárňou a detské oddelenie, neskôr oddelenie poľnohospodárskej literatúry so študovňou. V r. 1961 mala 6 pracovníkov, knižničný fond obsahoval 11 299 zv. kníh, 1

061 čitateľov a 18 560 výpožičiek. V tomto roku knižnica nadviazala družbu s OĽK Židlochovice na Morave. Metodické pôsobenie knižnice sa rozšírilo, pribudla jej metodická starostlivosť o ďalšie mestské a obecné knižnice okresov Malacky a Senec, spolu 69 knižníc, ale aj metodická starostlivosť o školské a podnikové knižnice. Táto povinnosť pre knižnicu vyplývala z 2. knižničného zákona z roku 1959 a vyžiadala si vznik samostatného metodického oddelenia.

V roku 1963 bola práca knižnice ocenená uznaním Ministerstva školstva a kultúry. 60-te roky boli charakteristické organizovaním veľkých okresných čitateľských konferencií zameraných najmä na sovietskych autorov. Záznam z čitateľskej konferencie o knihe Bondareva: Tíšina vysielal aj Čs. rozhlas. Popri tom knižnica nezabúdala ani na slovenských autorov, ako sa uvádza v kronike „najkrajšia bola beseda o diele Zuzky Zgurišky“. V tomto období pri knižnici pracoval klub mladých čitateľov i krúžok poézie pre mládež.

70-te roky sa začali pre knižnicu úspešne. V Medzinárodnom roku knihy – 1972 získala titul „Vzorná ľudová knižnica“ v tom čase najvyššie rezortné ocenenie. V tomto roku nastúpil do knižnice prvý bibliograf, čo znamená začiatok systematického získavania a odborného spracovania regionálnej literatúry – literatúry o meste a okrese Pezinok a jeho osobnostiach. Činnosť knižnice bola poznačená mnohými politickými aj kultúrno-spoločenskými udalosťami. V Medzinárodnom roku dieťaťa knižnica zorganizovala celookresnú výstavu Ilustrácia detskej knihy, ktorá bola súčasťou medzinárodného konkurzu detskej ilustrácie. Zo zúčastnených detí 15 postúpilo do konkurzu a z nich 5 získalo medzinárodné ocenenie. V Medzinárodnom roku ženy sa venovala téme postavenie ženy v spoločnosti, vznikalo čitateľské hnutie žien. Pri dopĺňovaní knižničného fondu sa kládol dôraz na náučnú literatúru, ktorá tvorila 38% z celého fondu. Výpožičné oddelenia boli postupne vybavené novým nábytkom, menil sa estetický vzhľad priestorov, narastal počet čitateľov aj výpožičiek. Snáď najväčšou udalosťou tohto obdobia, ktorou sa knižnica zapísala do povedomia verejnosti, bola veľká výstava literatúry a fotografií o budovaní mesta Pezinok.

Začiatkom 80-tych rokov počet čitateľov prekročil číslo 3000. Knižnica pokračovala v organizovaní okresných čitateľských konferencií. Mládež okresu sa stretla na besede s Ľubomírom Feldekom a Olgou Feldekovou. Pozoruhodná bola okresná čitateľská konferencia s Hanou Zelinovou o knihe Volanie vetra, aj konferencia s

účastníkom Svetového mierového zhromaždenia v Prahe. 80-te roky boli pre knižnicu úspešné. Zlepšilo sa finančné zabezpečenie jej činnosti vrátane dopĺňovania. V r. 1985 pribudlo do knižničného fondu 7 384 zväzkov kníh, čo bol najväčší prírastok v histórii knižnice. Knižničný fond prekročil hranicu 100 tisíc zväzkov. Po dlhoročnom snažení vedenia o zlepšenie priestorovej situácie Rada ONV Bratislava - vidiek rozhodla o pridelení nových priestorov s možnosťou prístavby budovy. So stavbou sa začalo v r. 1985 po dokončení projektovej dokumentácie. Autorom projektu novej budovy knižnice je Ing. arch. Dušan Bystrický. V r. 1988 knižnica oslávila 35. výročie založenia a svoju činnosť zhrnula v publikácii 35 rokov budovania Okresnej knižnice v Pezinku.

Spoločensko-politické zmeny po roku 1989 sa premietli do činnosti knižnice, a to v pozitívnom aj negatívnom zmysle. V roku 1990 knižnica zaznamenala pokles čitateľov, ktorí uprednostnili elektronické médiá a záujem o literatúru dočasne poklesol. Knižnica sa delimitovala pod nového zriaďovateľa – Ministerstvo kultúry SR. Zaviedli sa prísne ekonomické a úsporné opatrenia, ale pozitívnou črtou tohto obdobia boli účelovo určené finančné prostriedky na nákup kníh. Hoci liberalizácia cien priniesla prudký nárast cien kníh, rozpočet na knihy narastal úmerne s rastúcou cenou kníh. Do regálov sa opäť vrátili slovenskí aj svetoví autori, ktorí sa v období normalizácie ocitli na indexe – D. Tatarka, V. Mňačko, H. Ponická, Z. Solivajsová, V. Kundera, A. Solženicyn a ďalší. Záujem o týchto autorov, nové svetové bestselery a nové tituly časopisov priviedli do knižnice opäť stratených aj nových čitateľov.

Významným medzníkom novodobej histórie knižnice boli roky 1991 a 1992, keď po ukončení rekonštrukcie a prístavby budovy mohla privítať svojich čitateľov vo vlastných priestoroch zodpovedajúcich podmienkam a potrebám modernej kultúrnej inštitúcie. Od r. 1993 počet čitateľov opäť narastá. Prechod na trhovú ekonomiku, schvaľovanie nových zákonov v parlamente, rozmach počítačovej techniky, ako aj rekvalifikácie najmä nezamestnaných sa odrazili v požiadavkách čitateľov na odbornú a študijnú literatúru. Rovnako veľký záujem bol aj o beletriu. U detských čitateľov narastajú požiadavky na encyklopédie a náučné slovníky. Vďaka širokej ponuke titulov na knižnom trhu, ako aj finančnému zabezpečeniu a dobrej akvizičnej politike knižnice sa tieto požiadavky čitateľov darilo uspokojovať. Odrázilo sa to v náraste počtu výpožičiek aj čitateľov, ktorý kulminoval v r. 1996, keď dosiahla 4 741 čitateľov a 213 718 výpožičiek.

Zlomom v úspešnom rozvoji knižnice bol rok 1996. Prebehla ďalšia delimitácia knižnice pod Krajský úrad v Bratislave. Tento rok je kultúrnej verejnosti známy vytvorením tzv. RKC – regionálnych kultúrnych centier alebo intendantúr. Knižnica po prvý krát v histórii stratila právnu subjektivitu a stala sa špecializovaným zariadením

Malokarpatského kultúrneho centra. Z Okresnej knižnice Pezinok bola premenovaná na Malokarpatskú knižnicu v Pezinku. Jej odborné činnosti ostali zachované, avšak príspevok na činnosť bol radikálne znížený takmer na hranicu existenčného minima. Negatívne sa táto skutočnosť odrazila vo všetkých odborných činnostiach – metodickej, bibliografickej, ale najviac v oblasti dopĺňovania knižničného fondu. Knižnica bola ohrozená vo svojej podstate, a to knižnično-informačných službách čitateľom. Zhodnotenie intendantúr ponecháme histórii. Napriek tomu sa chcem pri tomto období krátko prísť. V tomto pre knižnicu ťažkom období sa naplno prejavil vzťah a zodpovednosť pracovníkov k svojej knižnici a čitateľom. O to intenzívnejšie sa obracali na sponzorov, prevažne miestnych podnikateľov a živnostníkov, ktorí boli ochotní podporiť knižnicu buď knižnými darmi alebo financiami na zakúpenie nových kníh. Na základe grantov získali finančné zdroje aj od Malokarpatskej komunitnej nadácie Revia a ŠFK Pro Slovakia. V tomto ťažkom období podporili knižnicu aj Mesto Pezinok a mestské zastupiteľstvo. V Programovom vyhlásení Mestského zastupiteľstva v Pezinku na roky 1999 – 2002 zakotvili záväzok každý rok prispievať Malokarpatskej knižnici sumou 50 tis. Sk na dopĺňovanie knižničného fondu. Okrem toho radnica finančne podporila akcie a aktivity pre deti, ktoré knižnica organizuje v spolupráci s pezinskými základnými a materskými školami. Bola to veľmi pozitívna črta v spolupráci mesta a knižnice v prospech čitateľov a obyvateľov mesta Pezinok. 1. apríla 1999 boli intendantúry zrušené, knižnici sa vrátila právna subjektivita a prešla pod priame riadenie Krajského úradu v Bratislave.

90-te roky priniesli obrat aj v technickom vybavení knižnice a vstup automatizácie do knižnično-informačných činností. V r. 1993 bol zakúpený prvý počítač a licencia na systém CDS/ISIS pre spracovanie regionálnej bibliografie a rešeršnú činnosť. Služby sa rozšírili o kopírovanie z dokumentov knižnice. V r. 1997-98 bola vybudovaná lokálna počítačová sieť a inštalovaný modulárny knižnično-informačný systém Rapid Library. Začalo sa s elektronickým spracovaním kníh. V roku 2000 sme ukončili dopĺňovanie lístkových katalógov, najnovšie knihy si čitatelia vyhľadávajú v elektronickom katalógu OPACu.

Vstup do 3. tisícročia znamenal pre knižnicu a jej používateľov ďalší krok dopredu v oblasti automatizácie. V r. 2000 sme na základe dvoch úspešných projektov získali finančné prostriedky na rozšírenie počítačovej siete a pripojenie knižnice na internet. Dokúpili sa ďalšie počítače a moduly programu. Začali sme intenzívne prípravy na spustenie automatizovaného výpožičného systému. Začiatkom r. 2001 s finančným príspevkom Okresného úradu práce v Pezinku bola zriadená multimediálna študovňa. Čitateľom sú k dispozícii dva multimediálne počítače s pripojením na internet, ako aj

možnosť využívania programov WORD a EXCELL pre tvorbu vlastných dokumentov. V septembri bol otvorený internet klub s tromi internetovými stanicami pre verejnosť, teda nielen pre čitateľov. 1. septembra 2001 bola zahájená prevádzka automatizovaného výpožičného systému v oddelení pre deti. Pokračujeme naďalej v retro spracovaní knižničného fondu a intenzívnych prípravách na spustenie automatizovaných výpožičiek v oddeleniach pre dospelých, čím bude automatizácia knižnice zavŕšená.

Kolektívne formy práce s čitateľom sú nemenej dôležitou zložkou činnosti knižnice. Od okresných čitateľských konferencií s masovou účasťou sme prešli ku komornejším podujatiam bez politického akcentu, ktoré organizujeme spravidla v priestoroch knižnice. Pribudli nové formy – súťaž o kráľa detských čitateľov, vlastivedná súťaž Poznaj svoje mesto, najnovšie noc v knižnici, zapájame sa do akcie Týždeň slovenských knižníc, Mesiaca slovenskej a českej kultúrnej vzájomnosti, literárne kvízy a súťaže dostali novú obsahovú náplň. Vyhlásili sme súťaž o logo knižnice. Intenzívna je spolupráca so strednými školami v meste. Medzi naše priority patrí práca s deťmi už od predškolského veku. Programy zamerané na podporu čítania oceňujú najmä základné a materské školy. Knižnica poskytovala a stále poskytuje študijné zázemie študentom vysokých škôl aj stredoškolákom, pomáha pri rekvalifikáciách a celoživotnom vzdelávaní dospelých. Služby knižnice využívajú dôchodcovia, pre ktorých je knižnica aj miestom sociálneho kontaktu. Za 50 rokov sa v knižnici na stretnutiach s čitateľmi vystriedalo množstvo známych a významných osobností. Knižnica poskytuje priestor aj na stretnutia čitateľov s regionálnymi osobnosťami celoslovenského alebo miestneho významu, ktorých žije v Pezinku a regióne nemálo.

Nadviazali sme spoluprácu s Knižnicou mesta Mladá Boleslav. Cezhraničná spolupráca s českými knihovníkmi a výmena informácií funguje v rámci aj mimo Mesiaca slovensko-českej kultúrnej vzájomnosti.

Najdlhšie viedla knižnicu vo funkcii riaditeľky pani Mária Ardelánová – 15 rokov, najdlhšie slúžiacimi pracovníčkami sú pani Viera Kadnárová, ktorá spojila svoj profesionálny život s pezinskou knižnicou na viac ako 42 rokov a metodička Anna Šavarová pôsobila v knižnici 34 rokov.

Finančná situácia knižnice sa postupne začína zlepšovať. O výraznom zlepšení možno hovoriť najmä od roku 2002, keď po decentralizácii štátnej správy bola knižnica od 1. apríla delimitovaná pod Bratislavský samosprávny kraj. Opäť si budujeme nové pozície, nové väzby a kontakty. Rok 2002 bol náročný na administratívne úkony a práce spojené s delimitáciou knižnice, ktoré sa na odborných činnostiach a službách výraznejšie neodrazili. Knižnica v tomto roku zaevidovala 4 050 čitateľov, z toho 1 477 detí do 15 rokov, 35 246 návštevníkov a poskytla 189 955 výpožičiek. Priemerná denná

návštevnosť knižnice bola 141 čitateľov a tí si denne vypožičali 751 kníh, periodík a ostatných dokumentov. Knižničný fond tvorilo 95 487 knižničných jednotiek. Pripravili sme cez 200 podujatí pre čitateľov, poskytli 18 415 informácií a vydali 3 metodické materiály. Návštevníci knižnice využívali možnosť vyhľadávania informácií prostredníctvom internetu alebo v elektronických databázach a encyklopédiách.

Od 1. apríla začal platiť nový Zákonník práce a zákon o verejnej službe, ktorý si vyžiadal nové pracovné zatriedenie zamestnancov. Zaradením knihovníckej profesie v odmeňovaní do tzv. pedagogickej tabuľky sa po rokoch úsilia knihovníkov zlepšilo finančné ohodnotenie knihovníckej práce, čo bolo zadosťučinením pre služobne starších zamestnancov a motiváciou pre mladých začínajúcich odborníkov, ktorých knižnica potrebuje ako soľ.

Naše plány do budúcnosti sú veľké: pokračovať v automatizácii a internetizácii knižnice, sprístupniť na internete elektronický katalóg i našu jedinečnú regionálnu databázu, pomáhať pri automatizácii a internetizácii ostatným knižniciam v našej metodickej pôsobnosti v rámci regiónu. Budovať knižnicu ako komunitné centrum – miesto pre štúdium, získavanie informácií, relax ale aj pre stretávanie ľudí rovnakých záujmov. Hľadať zdroje na postupnú debarierizáciu priestorov a uľahčiť prístup ku knižničným službám starším a chorým občanom, hľadať zdroje na dokončenie poslednej etapy prístavby budovy knižnice.

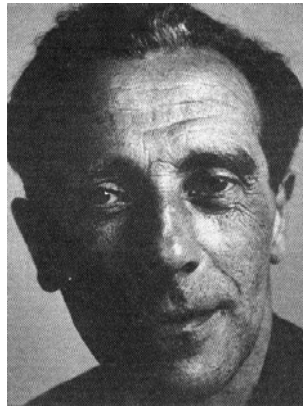
Rok 2003 je rokom 50-teho výročia založenia knižnice. Celá knižnica sa zapojila do prípravy na dôstojnú oslavu tohto jubilea. 28. mája sa konala slávnostná akadémia, na ktorej sa stretli súčasní aj bývalí pracovníci knižnice, ale aj mnohí hostia - najvyšší predstavitelia mesta Pezinok, priaznivci, spolupracovníci, sponzori a podporovatelia knižnice, kolegovia z mladobošlavskej knižnice. Účasť zástupcov Bratislavského samosprávneho kraja a osobná účasť jeho predsedu Ľuba Romana na slávnostnej akadémii bola pre nás veľkým ocenením, prejavom záujmu a prísľubom dobrej spolupráce.

Malokarpatská knižnica v Pezinku popri plnení svojich nadregionálnych funkcií sa stala neodmysliteľnou súčasťou kultúrneho a spoločenského života mesta. V roku svojho jubilea získala viaceré ocenenia. Na návrh primátora mesta Mgr. Olivera Solgu získala Medailu za zásluhy o rozvoj mesta Pezinok za jej 50 ročnú činnosť v prospech obyvateľov mesta.

Historicky prvý Pamätný list predsedu Bratislavského samosprávneho kraja obdržal kolektív Malokarpatskej knižnice za dlhoročný prínos v oblasti vedomostných, kultúrnych a informačných služieb, ktoré kvalitne a na vysokej úrovni poskytujú obyvateľom regiónu.

Na margo jedného podujatia...

Alfréd Wetzler
(1918 – 1988)

Peter Kuzma

Čo Dante nevidel...

Tak znie názov knihy, ktorá vyšla prvýkrát v roku 1964, jej autorom je Jozef Lánik, vlastným menom Alfréd Wetzler, a literárny kritik Alexander Matuška o nej napísal, že je to „náš najlepší román vo svojom žánri“. Autor – jeden z tých, čo prežili Osvienčim – v ňom podáva svedectvo o tom, čo zažil, prežil a čo by sa už nikdy, nikde, a za žiadnych okolností nemalo opakovať. Druhé vydanie tejto knihy z roku 1989 sa nachádza aj v Knižnici Ružinov.

Kolektív pracovníkov knižnice pod vedením riaditeľky PhDr. D. Horákovej sa opäť, ale rád, zhostil úloh scenáristu, režiséra, moderátora, kuchára, cukrára, majstra hovoreného slova, hudobníka, hostesky a všetkého ostatného, čo ešte bolo treba a pripravil pri príležitosti 85. výročia narodenia autora a 15. výročia jeho úmrtia spomienkovú literárnu kaviareň vo vestibule DK Ružinov pod názvom Čo Dante nevedel, ale my by sme mali vedieť... Zámer pripraviť takéto podujatie nevznikol náhodne, a už vôbec nie z povinnosti.

Pán Wetzler, či ujo Fredo, ako sme ho v knižnici tí služobne starší oslovovali, bol totiž našim dlhoročným spolupracovníkom, častokrát viac než len kolegom. Strávili sme s ním veľa chvíľ, či už pri riešení pracovných problémov, ale najmä – a to je to podstatné – nezabudnuteľné posedenia a debaty, prostredníctvom ktorých sme mali tú možnosť a česť spoznať bližšie vzácneho človeka, ktorý stál nejdennokrát zoči voči smrti, prežil peklo a utrpenie, no napriek tomu z neho sálal úžasný pokoj, pokora, rozvaha a

dôstojnosť, mal zmysel pre humor, vždy nadhľad nad vecou, nikdy a na nič nereagoval podráždene, unáhle a necitlivo. A čo je zaujímavé, nikdy nehovoril o nenávisti, odplate, z jeho postojov nebolo cítiť ani náznak túžby po pomste, hoci celá jeho rodina zahynula tam, odkiaľ sa jemu podarilo utiecť.

Podujatie, ktoré možno hodnotiť (podľa vyjadrenia mnohých prítomných, ktorí poznajú prácu knižnice) ako jedno z najlepších, poctili svojou prítomnosťou okrem iných teta Eta (pani Wetzlerová) s dcérou dr. Táňou Kernovou, PhD., prof. Pavol Mešťan (riaditeľ Múzea židovskej kultúry), historik dr. Ivan Kamenec, PhD., doc. dr. J. Lipták, dr. Boris Hochel a dr. Dionýz Hochel, dr. František Alexander (predseda Ústredného zväzu židovských náboženských obcí na Slovensku), mgr. Peter Štrellinger z rádia Devín, pani Klára Čarná zo Slovenskej akademickej informačnej agentúry a ďalší pamätníci. Pieseň venovanú holokaustu prišiel ujovi Fredovi zaspievať Ervín Schönhauser. Na podujatí sa z pracovných dôvodov nemohol zúčastniť prof. Traubner (doživotný čestný predseda Židovskej náboženskej obce v Bratislave), ktorý ale nechal všetkých účastníkov podujatia pozdravovať.

Vďaka Alfrédovi Wetzlerovi, tomuto „nechcenému hrdinovi“, ako ho v jednom z svojich článkov nazval Ivan Kamenec, sa svet po prvý raz už v roku 1944 dozvedel o tom, čo sa deje za bránami Osvienčimu, a nechcel tomu uveriť. Vzhľadom na doteraz neúspešné pokusy pomenovať po Alfrédovi Wetzlerovi ulicu, či námestie v Bratislave, hoc i neveliké, vyjadrili sa viacerí prítomní v tom zmysle, že by stálo za to považovať o pomenovaní Knižnice Ružinov podľa neho, už aj preto, že bol jej dlhoročným pracovníkom, a tu aj ukončil svoj aktívny pracovný pomer.

P. S.

Nezáujem médií o podujatia takéhoto druhu (napriek množstvu rozposlaných oznámení), bez účasti štedrých sponzorov, „známych“, osobností, hviezd a hviezdíčiek šoupubiznisu je až príkladne ukázkový a zarážajúci zároveň, a stáva sa pomaly už tradíciou. Smutnou a bezútešnou.

Súťaže, súťaže...

Ako si predstavujem knižnicu v novom tisícročí...

Krajská pobočka SSK Bratislavského kraja v spolupráci so Staromestskou knižnicou pre nás pripravili vyhodnotenie výsledkov súťaže o najlepšiu esej na vyššie uvedené tému. Stalo sa tak v Zichyho paláci na Ventúrskej ul. č. 9 (letná čítareň) dňa 25. júna 2003. Ešte si pripomeňme, ako bola vo vyhlásení súťaže definovaná esej. Je to „krátke, oduševnené pojednanie na vedeckú alebo aktuálnu tému v umeleckej podobe, vedome subjektívny, osobne vylíčený a uvoľnený sled myšlienok. Esaj ako literárny útvar umelecky spracovaný môže mať nielen vážny, ale aj veselší, priam ironický a parodický podtón..“

Zaplnené nádvorie si vypočulo príhovor predsedníčky KP SSK BK PhDr. D. Horákovovej, riaditeľky Knižnice Ružinov, v ktorom zhodnotila prípravu, priebeh a výsledky súťaže. Súčasťou podujatia bol aj kultúrny program, ktorý oživil a doplnil atmosféru príjemného letného popoludnia.

V **kategórii dospelých** bolo udelené prvé miesto eseji „Sen jednej knihovníčky..“ ktorej autorkou je „bratislavská knihovníčka s viac ako 30 – ročnou praxou..“ bez uvedenia mena a adresy. Bohužiaľ, vzhľadom na anonymitu práce, cena nemohla byť odovzdaná. Druhé miesto získala esej pod názvom „Nesplnený sen..“ od autorky p. Vierky Hrvolovej, seniorky zo Štrkovca. Tretie miesto sa porota rozhodla neudelieť.

V **kategórii detí a mládeže** získali ceny čitatelia z Knižnice Vrakúňa. Prvé miesto porota neudelila, na druhom mieste ocenila esej „Knižnica tretieho tisícročia..“ - autorkou je mladučká Petra Strnáďová z Vrakune. Tretie miesto získal tiež za esej rovnakého názvu „Knižnica tretieho tisícročia..“ Peter Kelemen zo ZŠ na Podzáhradnej ul., taktiež z Vrakune.

Mimoriadnu cenu sa rozhodla porota udeliť ani nie eseji, ale skôr originálnej predstave o knižnici budúcnosti kolektívu čitateľov z Ústrednej knižnice na Miletičovej ul. v Ružinove.

A ešte aké boli ceny:

1. miesto: bezplatné používanie internetu 1 týždeň v rozsahu 1 hodina denne vo vybranej knižnici alebo bezplatné 1-ročné členstvo vo vybranej knižnici
2. miesto: exkurzia, deň pobytu v niektorej z významných bratislavských knižníc spojený s obedom v reštaurácii alebo 3 výpožičky zahraničných kníh prostredníctvom medzinárodnej medziknižničnej výpožičnej služby
3. miesto: predplatné časopisu na 1 rok alebo 2 rešerše zadarmo na vybranú tému

Na záver povedala predsedníčka KP SSK BK PhDr. D. Horáková tieto slová: „Priatelia, naše kultúrno-letné stretnutie sa končí. Dovoľte mi na záver skonštatovať len toľko, to, o čom sníva malá vzorka našich súťažiacich čitateľov je u nás na Slovensku zatiaľ fantázia, sen, sajensfikšn, avšak v susednej ČR, ktorá ešte pred takými 13 – 15 rokmi s profesionálnou závišťou pozerala na naše slovenské knihovnícke úspechy a odborné pokroky, je tento sen moderných super komunitných informačných centier, k tým knižnice, napr. družobná MSK v Prahe, už skutočnosťou?“

Čo poviete? Chystáme sa do EÚ, ktorá potrebuje informačne zdatných, vzdelaných Európanov. Obstojíme? Dúfajme len, že potom sa náš status univerzít chudobných zmení a náš sen sa splní. Dovtedy si len držme vzájomne palce a tešme sa na rozkvet knižnično-informačnej explózie a invázie....“

P. K.

P. S.

O súťaži píše aj tajomníčka výboru KP SSK BK Ľubka Segešová v Bulletinu Slovenskej asociácie knižníc, č. 3/2003, s. 38.

A teraz si prečítajte všetky ocenené práce...

Sen jednej knihovníčky

Len pred pár dňami som sa vrátila z dovolenky a po dvoch týždňoch leňošenia som sa celkom tešila na prvý deň v práci. Hneď ráno som mala šťastie. Moja električka prišla na zastávku súčasne so mnou, a tak mi cesta do práce namiesto tri štvrte hodiny trvala len 30 minút. Neponáhľala som sa, vychutnávala som pomalú chôdzu k budove našej knižnice, ktorá v prvých lúčoch jesenného slniečka obklopená stromami a kríkmi žiariacimi všetkými farbami jesene, pôsobila naozaj impozantne.

Pri rekonštrukcii tejto pamiatkovej budovy sme trvali na bielej omietke, ktorá mimoriadne vynikala v okolitom parku v každom ročnom období, dokonca aj v zime, vďaka smrekom a boroviciam vysadeným dookola.

Prevádzkový čas začal viac ako pred pol hodinou, nepoužila som vchod pre zamestnancov, ale do budovy som vošla hlavným vchodom pre návštevníkov. Čidlo ma síce registrovalo, ale jedna návšteva naviac mesačnú štatistiku neovplyvní.

Prehodila som pár slov s vrátnikom a jedným okom si obzrela návštevníkov, ktorí sa zdržiavali vo vestibule. Znovu som musela v duchu konštatovať, že architekt vyriešil tento priestor naozaj geniálne. Okrem šatne a sociálnych zariadení umiestnil do priestoru vestibulu niekoľko oddychových kútikov. Fajčiarsky kútik bol situovaný pri vchode, bokom od ostatných.

Jeden automat s teplými a druhý so studenými nápojmi, ako aj bufet s pomerne širokým výberom jednoduchých teplých a studených jedál a nápojov, ponúkajú návštevníkom a pracovníkom knižnice počas celého prevádzkového času občerstvenie.

Dve zo štyroch samoobslužných kópií už boli obsadené, v jednom oddychovom kútiku sedel párik študentov nad skriptami, v ďalšom starý pán čítal noviny

a pri bufete popíjali kávu dve lekárky v bielych plášťoch, na stolíku mala každá kôpku časopisov.

Kým som jedným okom sledovala dianie vo vestibule, druhé zaberalo jeho pravý roh – široké sklenené automaticky sa otvárajúce dvere zabezpečené ochranným systémom. Mohla som ich použiť pre vstup na moje pracovisko, ale odomkla som tie malé vedľa, ktorými vchádzam do svojej kancelárie vždy pred začiatkom prevádzkového času. Okamžite som zaregistrovala, že všetko je v poriadku, kvety vďaka kolegyni, ktorá ich zalievala, prežili moju neprítomnosť, klimatizácia fungovala, tak isto ako aj ostatná technika v kancelárii. Videotelefónom som ohlásila na sekretariáte svoj návrat z dovolenky. Chcela som pozdraviť riaditeľku osobne, bola však zaneprázdnená návštevou pracovníkov lekárskejších knižníc z Portugalska a Španielska a prípravou recipročnej návštevy našich knihovníkov. Stretnutie so zahraničnými kolegami, na ktorom sa mám tiež zúčastniť, bude o trinástej hodine v malej zasadačke, ktorá je súčasťou študijného a spoločenského centra pracovníkov lekárskejších knižníc z celého Slovenska. Centrum je situované na najvyššom poschodí našej knižnice a má veľkú terasu s nádherným výhľadom na hrad, staré mesto a Dunaj. Zaznamenala som si termín do elektronického diára s príkazom pripomenúť stretnutie 15 minút pred jeho začiatkom. Potom som zadala ďalší príkaz počítaču – pripraviť na stretnutie materiály, ktoré by mohli zahraničných kolegov zaujímať a vošla som do požičovne.

Zrána nebyva návštevnosť vysoká, ale keďže ministerstvo po rekonštrukcii budovy, jej zariadení, vybavení špičkovou technikou, rozšírení pracovných miest a pri morálnom aj finančnom ocenení knižnično-informačných pracovníkov, trvalo na rozšírení prevádzkového času, poskytujeme služby 90 hodín týždenne (pondelok až piatok 7.00 – 21.00 hod., v sobotu a nedeľu 9.00 – 19.00 hod.). Dnes ráno, pred ôsmou hodinou, z celkového počtu 12 používateľských pracovných staníc boli obsadené len štyri, pri výpožičnom pulte tiež nebol nával. Všetko stíhala jedna pracovníčka, ktorá práve z minivýťahu vyberala objednanú literatúru zo skladov, umiestnených na štyroch suterénnych podlažiach. Skladové priestory sa zo začiatku javili ako postačujúce, ale niekoľkonásobne vyšší prídel financií na nákup literatúry z ministerstva, ako aj výmena so zahraničnými partnermi spôsobili, že sa pomerne rýchlo zaplnili a situáciu sme museli riešiť depozitným skladom na okraji mesta. Tu sme odsunuli staršiu a menej využívanú literatúru a multiplikáty. Čakacie doby zo strany používateľov na túto literatúru sú dlhšie, žiadanky sú však vybavované denne. Literatúru vyžiadajú zo skladov priamo v budove obdrží používateľ do 15 minút, spravidla však ešte v kratšom termíne, vzhľadom na vybavenie pracoviska špičkovou technikou, perfektnú organizáciu práce a systematické uloženie fondu.

Druhá pracovníčka pomáhala dvom študentom pri rešeršovaní a výbere literatúry. Vo voľnom výbere sa pohybovalo asi desať návštevníkov, niektorí hľadali literatúru v regáloch, iní si ju prezerali a listovali pri stolíkoch.

Točtým schodiskom v prostriedku miestnosti som vyšla na prvé poschodie do všeobecnej študovne, potom do študovne periodík, multimediálnej a internetovej študovne. Pokračovala som znovu schodiskom na druhé poschodie do bibliograficko-rešeršného oddelenia, pozdravila som kolegyne a nazrela do bibliografickej študovne a študovne Depozitného strediska SZO. Všetky študovne boli poloprázdne, ale vedela som, že prvý nápor návštevníkov tu, aj v požičovni začne zhruba o hodinu a potom sa znovu niekoľkokrát cez deň zopakuje. Pružný pracovný čas a primerané finančné ocenenie pracovníkov umožňuje vedeniu organizovať služby efektívne. Vychádza sa z výsledkov prieskumu návštevnosti v jednotlivých dňoch v týždni, ale aj počas každej prevádzkovej hodiny počas dňa.

Pokračovala som schodiskom na tretie poschodie, aby som pozdravila kolegyne z oddelenia akvizície a spracovania fondov a z oddelenia správy informačného systému. Za tým istým účelom som vyšla na štvrté poschodie, tu je okrem riaditeľstva umiestnené hospodársko-technické oddelenie a oddelenie metodiky so študovňou knižničnej literatúry.

Dolu som už išla služobným výťahom. Vošla som do kancelárie a hneď som si sadla k počítaču vyselektovať pripravené materiály. Môj kolega počítač už bol s prácou hotový, na obrazovke bola len ikona šetriaceho programu – usmiaty človečik podávajúci ruku počítaču. Ako vždy som ho pochválila, stlačila „enter“, a pozrela cez okno do parku. Vtedy som sa prebudila.

Ležala som tvárou k oknu a namiesto zelených smrekov a borovic videli moje oči cez kvapky dažďa bubnujúceho na sklo, len okná najvyšších poschodí paneláku oproti a vrcholky troch vetrom kmásaných stromčekov so zbytkami listov.

Trvalo mi hodnú chvíľu, kým som si uvedomila, že všetko sa mi iba snívalo. Ten sen však bol natoľko živý, že som mala stále v pamäti jeho jednotlivé detaily, vrátane tvári návštevníkov, zariadenia používateľských priestorov a kancelárií, až po oblečenie mojich kolegyň a farbu ich rúžu. To, že som si všetko do detailov pamätala bolo pravdepodobne spôsobené tým, že môj prvý pohľad po prebudení smeroval k oknu. Hovorí sa, že keď sa ráno po prebudení pozrieme von oknom, svoje sny si zapamätáme.

Pomaly som si začala uvedomovať tvrdú realitu. To, že vonku lialo ako z krhly, znamenalo, že cesta do práce mi namiesto obvyklej tri štvrté hodiny bude trvať najmenej hodinu. Nebudem pomaly kráčať v slnečnom jesennom ráne na moje vysnívané pracovisko, ale pod daždnikom, ktorým bude lomcovať vietor, budem čakať

na prechode pre chodcov kým konečne naskočí zelená. Celou silou potlačím ťažkú drevenú bránu, hlúčkmi študentov vo vestibule sa budem predierať doprava, na koniec tmavej studenej chodby a odomknem ošarpané dvere do mojej „kutice..“ Má 1,9 x 3,6 a okno situované do rušnej križovatky, ktoré ako keby tam ani nebolo, aj tak sa musí celý deň svietiť. Potom ohlásim na riaditeľstve nástup z dovolenky. Medzi pokusmi dovoliť sa preventívne „zapnem“, pozitívne myslenie: nič závažné sa počas mojej neprítomnosti neprihodilo: všetky počítače fungujú, systém nám nevypadáva, nevytopilo nás ani zvonku ani z pracovísk nad nami, všetci sú práceschopní, nik nedáva výpoveď a podobne. Potom sa už pôjdem zvítať s kolegyňami.

Viera Hrvolová

Nesplnený sen

Dnes mám narodeniny. Podľa psychológov by som si ako stará, osamelá žena mala urobiť nejakú radosť a prežiť niečo príjemné. V tom mi napadne, veď dnes je v našej knižnici prezentácia novej knihy mojej obľúbenej spisovateľky Etely Farkašovej. Odkedy sa naša knižnica stala centrom kultúrneho a spoločenského života, veľmi rada ju navštevujem. Pozvem tam aj moju priateľku. V knižnici si môžeme posediť aj pri kávičke s veľmi dobrými bratislavskými rožkami. Známa je aj ďalšími pochúťkami podľa receptov našich starých materí. Beseda sa koná v záhrade, ktorá patrí knižnici. Tu je možnosť príjemného posedenia pod slnečníkmi. Pekne upravené záhony kvetov a kríkov

veľmi dobre pôsobia na prítomných. Malé jazierko s plávajúcimi červenými rybkami pôsobí ukludňujúco. Striekajúca fontána zvlhčuje teplý vzduch letného augustového popoludnia. Záhrada je naplnená prevažne seniormi. Nie ako to bolo v minulosti, keď v lete bola väčšina knižníc zatvorená. Do podujatia bolo zaradené aj vystúpenie hudobného kvarteta s programom známych melódií majstrov. S priateľkou odchádzame plné bohatých umeleckých zážitkov získaných pri príležitosti mojich narodenín. V letných mesiacoch navštevujem túto záhradnú knižnicu veľmi rada. Okrem spisovateľov sa tu prezentujú aj ďalší umelci. Veľká zásoba novín a časopisov umožňuje hlavne dôchodcom ich čítanie, lebo tieto sú im pre nízke dôchodky nedostupné.

Znovu som sa vrátila k vypožičiavaniu kníh z knižnice. Pre zhoršujúci sa zrak som predtým využívala zvukové knihy. Keď aj u nás vydavateľstvá začali vydávať 10 % kníh s väčším typom písma, môžem aj ja čítať knihy. Je to veľký pôžitok a dobrý pocit, že sa už aj my zaraďujeme medzi vyspelé krajiny, kde vydavatelia prihliadajú na ľudí so zhoršujúcim sa zrakom, prevažne skôr narodených. Pociť, ktorý prežívam, keď beriem do rúk knihu mi nič nemôže nahradiť. Možno je to preto, že to boli práve knihy, ktoré mi skoro pred 15 rokmi pomohli vyrovnať sa s mojím ťažkým ochorením a zdravotným postihom. Knižnice sa veľmi zmenili, pripomínajú kaviarne. Zmizli z nich police s knihami, čo mne osobne trochu chýba. Rada som ich brala do rúk a listovala v nich. Dostať sa do horných a dolných regálov bolo dosť obtiažne. Teraz sú tu vystavené len niektoré knihy, ktoré sú pre príslušné obdobie aktuálne. Prostredie pôsobí esteticky kvetinovou výzdobou a množstvom obrazov význačných literátov. Konajú sa tu rôzne kultúrne podujatia pri sviečkach. Knihy si vyberám pomocou počítača a tieto sú potrubnou poštou zo skladu dopravované do knižnice. Oceňujem aj bezbariérový pohyb v priestoroch knižnice, čo je pre mňa na vozíčku, základnou požiadavkou návštevy knižnice.

Naša knižnica poskytuje už aj také špeciálne služby, že v prípade ochorenia, keď ju nemôžem navštíviť, na požiadanie prostredníctvom internetu mi doručia knihy priamo do bytu. Už sa vopred teším na žiačku z blízkeho gymnázia, ktorá mi knihy prinesie. Celkom sme sa skamarátili. Aj v tomto sme sa už priblížili vyspelým krajinám, kde v pretechnizovanej spoločnosti vedú mladých ľudí ku kontaktu s ľuďmi skôr narodenými. Prvý raz som o tom čítala v mojej obľúbenej knihe „Tajný denník Adriana Mola...“ Tiež prostredníctvom knižnice môžem získať ľudí, ktorí sú ochotní imobilným pacientom čítať knihy u nich v domácnosti. Táto služba je veľmi potrebná, lebo počet starých osamelých ťažko chorých ľudí z roka na rok narastá. Zdravotná starostlivosť sa presunula z nemocníc do bytov a veľmi sa zdôrazňuje tzv. biblioterapia t. j. priaznivé pôsobenie literatúry na psychiku.

V knižnici sa stretávam aj s ľuďmi rovnakých záujmov. Pravidelne navštevujem krúžok začínajúcich autorov. Tu sa cítim veľmi dobre, lebo rada píšem. Keď ma niečo trápi alebo mám nejaký problém kým to nedám na papier cítim určitý pretlak, ktorý musím dostať zo seba. Pri tom nie som spokojná so svojím výtvorom. Dobre mi robí, keď ma niekto podporí a usmerní. To sa mi dostáva v krúžku začínajúcich autorov.

Zo spánku ma prebúdzajú zvonenie telefónu. Moja priateľka mi blahoželať k narodeninám. Je august a ja mám narodeniny. Krásna knižnica neexistuje. Bol to len sen. Kde ju mám pozvať? V blízkosti je to len hlučné štrkovecké jazero a krčmičky, kde sa fajčí a hučia hracie automaty. Tieto rastú ako huby po daždi. Posedíme si asi len u mňa doma.

Sen sa pomaly rozplýva...

Petra Strádová

Knižnica tretieho tisícročia

Knižnice boli, sú a budú strediskom vzdelávania a záujmu ľudí. Behom rokov sa ale ich tvár postupne menila.

V dávnej minulosti bola väčšina knižníc považovaná za posvätné miesta. Čítať z kníh mohli iba cirkevní hodnostári. Každá kultúra mala iný spôsob písania kníh. Egypťania písali na papyrusy. Majovia na kamenné dosky a Angličania na pergameny. Tieto ich knihy sa skladovali v krytých miestnostiach, ktoré by sme mohli nazvať knižnicami. Postupne sa obraz knižnice zmenil. V staroveku už existovali naozajstné knižnice, ktoré boli sústredené v kláštoroch a strážili ich mnísi. Boli písané ručne, viazané vo väzbe a väčšina bola v svätom jazyku – latinčine. V tej dobe boli knižnice určené iba pre cirkev a učňov. Neskôr sa knihy rozšírili medzi šľachtu a obyčajných ľudí.

V súčasnosti sú v každom meste sústredené viaceré knižnice. Ponúkajú viaceré žánre od učebnice cez detektívky až po romantické príbehy. Knihy sú zoradené vo vysokých regáloch, podľa žánru a abecedného poradia. Každá knižnica je vybavená stolmi a stoličkami. Momentálne aj tieto knižnice upadajú a nahrádza ich moderejšia forma – internet, ktorý ponúka vo svojej databáze všetky dostupné knihy. Vysoké regále plné kníh nahrádzajú počítače. Miestnosti vybavené stolmi, stoličkami a internetom by sme mohli nazvať knižnicou tretieho tisícročia. Interaktívne menu počítača ponúka rôzne možnosti pracovania s textom. Knižnice budú rýchlejšie a jednoduchšie.

Má to aj svoju nevýhodu. Prevažná väčšina školopovinných detí a tiež študujúcich dospelých si pod kľúčovým slovom nechá všetko potrebné stiahnuť z internetu. Nemyslím si, že takéto študovanie človeku prospieva, pretože počítač všetko vypracuje zaňho, a človek pritom vôbec nemusí rozmýšľať.

Peter Kelemen

Knižnica tretieho tisícročia

Knižnica by sa mala v prvom rade zviditeľniť. Mala by zlepšiť propagáciu. Navrhoval by som nafarbiť nápis Knižnica svetlejšími farbami, ktoré by si ľudia hneď všimli. Vyvesiť pri vchode letáky na témy: Prečo by som mal chodiť do knižnice? Čo je dobré na čítaní kníh? Ako ma to obohatí? a iné. Nemalo by to byť vtieravé, ale také, aby ľudia vedeli, že knižnica má záujem o nových čitateľov, a že v tomto okolí vôbec nejaká je.

Vnútroň priestor by som obohatil o nástenku, ktorá by oznamovala knižné novinky (nie každý ich chce hľadať na poličke), tým myslím ofotenú prednú a zadnú stranu obálky knihy. Oznam by predstavoval čitateľom diela rôznych žánrov bez rozdielu.

Materiálne vybavenie knižnice by som zmodernizoval, v rámci záujmu zlepšiť jej služby čitateľom. Obohatil by som ho o dva počítače – jeden na zoznam čitateľov, záznamy vypožičaných kníh a druhý s pripojením na internet pre čitateľov na obmedzený časový úsek a za primeraný poplatok (pridali by sa tým peniaze do kasičky na platy knihovníkov/knihovníčok, aj na nákup väčšieho počtu kníh či časopisov), xerox (keď si čitateľ nemôže vziať časopis alebo knihu domov, príslušné strany si oxerokuje za primeraný poplatok).

Knihy by som rozdelil do vekových kategórií. Náučná literatúra by sa mohla požičiavať bez ohľadu na vek, s výnimkou náuky o sexe a literatúry o vojne. Časopisy by som rozdelil na detské a ostatné. Pár časopisov, ktoré by neboli vhodné svojím obsahom pre maloletých (napr. Plus sedem dní), by som dal do osobitnej poličky v blízkosti knihovníčky, aby neboli na dosah deťom. V oddelení pre dospelých by z praktického hľadiska stačilo označiť knihy nevhodné do 18. rokov nálepkou s hviezdíčkou. V prípade strhnutia nálepky za účelom oklamať knihovníka/čku by boli pre istotu tieto knihy zaznačené v osobitnom zozname.

V oddeleniach by som navrhoval knihy podeli do presne stanovených žánrov (v súčasnej vrakunskej knižnici, do ktorej chodím, tak nie je), napr. A. Rozprávky, B. Náučná literatúra, C. Detektívky, D. Romány, E. Sci-fi (a fantasy), F. Horory, G. Ideologické, H. Slovníky a literatúra napísaná v inom jazyku. Prispelo by to k lepšej prehľadnosti a čitatelia by si nemuseli napr. hľadať horor v sci-fi alebo psychologický román v beletrii, tak, ako je tomu teraz.

Chcel by som pre moje vlastné potešenie aj pre potešenie iných zriadiť v knižnici Klub spisovateľov. Vyzeralo by to tak, že knihovníkom/čkám by dobrovoľníci nosili svoje výtvory a tie by sa vystavovali na nástenkách v oddeleniach z hľadiska vhodnosti. Vyhodnocovali by sa a výtvory na prvých troch miestach by sa poslali do nejakého časopisu, alebo ešte lepšie by bolo, keby si ten časopis s príspevkami vydávala knižnica sama a rozdávala zadarmo čitateľom – nečitateľom za primeranú cenu.

Cenu čitateľského preukazu by som zvýšil v merítke poskytovania služieb čitateľom, jednoducho aby cena pokryla náklady na tieto služby. Chcel by som taktiež väčšie príspevky od štátu, aby preukaz nebol veľmi pridrahý a neodradil ľudí svojou výškou ceny, ktorí by sa radšej rozhodli pozeráť na televízor ako čítať knihy, čo by bola veľká škoda.

V blízkosti knižnice by som zriadil antikvariát v slušnom stave, skadiaľ by vedenie knižnice mohlo čerpať knihy, ktoré sa už nepredávajú.

Mojím cieľom by bolo urobiť z knižnice stredisko duševného rozvoja, potešenia a radosti z kníh.

Dobré a osožné veci si treba pripomínať...

Eugen Mešša

Nadlacké slovenské deti v čitateľskom tábore na Slovensku

Keď Nadlačania v roku 1990 prišli po prvýkrát na Čitateľský tábor krajanov zo slovenských gymnázií, ešte netušili, že Slovensko, vlasť ich predkov, mnohým z nich znova otvorí svoje dvere. Myšlienka organizovať každoročne na Slovensku stretnutia mladých ľudí vo veku od 14 do 16 rokov so slovenskými koreňmi ako literárno-vlastivedné podujatie, sa zrodila na Filozofickej fakulte v Bratislave a práve v Nadlaku našla vynikajúcu odozvu. Ako plynuli roky, rumunskí Slováci odvtedy ani raz nevynechali príležitosť spoznať vlasť svojich predkov, na vlastné oči vidieť historické miesta, o ktorých dovtedy len niečo počuli alebo čítali, ale aj súčasný život Slovenska. Navštívili hrady, zámky, múzeá, skanzeny ľudovej architektúry, galérie starého i súčasného umenia, nielen bežné, ale aj unikátne knižnice, ako napríklad Diecézna knižnica v Nitre, kde na nich dýchla história z originálnych dokumentov o návšteve cisára Františka Jozefa. Z takého suchého výpočtu ale necítiť, že krajanovia neboli len pasívnymi divákmi či poslucháčmi. Snažili sme sa, aby im každé miesto, ktoré na Slovensku navštívia, priblížil odborník, navyše s osobným zaujatím, ktorý vie mladých ľudí upútať a strhnúť, vtiahnuť dospelujúce deti do tajov dávnych i dnešných čias, aby každá návšteva bola niečím originálna, aby vo svojej druhej domovine neboli len obyčajnými turistami. Raz sa nám to podarilo lepšie, inokedy možno menej, to nech

posúdia sami účastníci. Popri kultúre sme nezabúdali ani na výlety do prírody a hoci trasa tábora bola každým rokom o čosi iná, stálicami ostali mestá Bratislava, Martin a Nitra.

Mladí krajanovia si veľmi cenili najmä stretnutia s osobnosťami slovenskej kultúry, so spisovateľmi Milanom Rúfusom, Petrom Holkom, Vojtechom Kondrátom, Štefanom Moravčíkom, Jánom Lenčom, Miroslavom Demákom, Milanom Ferkom, Pavlom Rankovom a mnohými ďalšími. Za trinásť rokov sa s nadanými deťmi stretlo takmer 50 literátov rôznych generácií, niektorí starší a skúsení, iní len začínajúci, ale generačne bližší, niektorí aktivisti sa ako autori prejavili až o pár rokov. Pre mladých nadlackých autorov to bola výnimočná príležitosť diskutovať o ich, ale aj o svojej vlastnej tvorbe a o literatúre vôbec. Cenili si najmä rady skúseného a uznávaného slovenského básnika Vojtecha Kondráta, ktorý aj doma na Slovensku viedol mladých literátov. Takto čitateľský tábor krajanov objavil viaceré talenty aj pre Slovensko. Radoslav Karkuš, Dušan Urban, Anna Karolína Dovaľová, Michal Ondrej Veleg – redaktori časopisu slovenskej mládeže v Rumunsku „My...“ ale aj mnohí iní účastníci tábora sa okrem Rumunska predstavili aj čitateľom vo svojej vzdialenejšej domovine. Niektorým sa na Slovensku tak zapáčilo, že sa tu rozhodli študovať a iní sa už rozprchlí do sveta. Radosť zo stretnutí na čitateľskom tábore bola však obojstranná. Básnik Vojtech Kondrát do táborovej kroniky napísal parafrázu slov iného básnika, László Nagya: „Rok čo rok je to iné, rok čo rok je to dobré! Práve preto, že som stretol toľko dobrých Slovákov – Slovákov zo sveta, koľko je na oblohe hviezd!..“

Vďaka múdreému a citlivému výberu účastníkov, o ktorý sa roky staral profesor Ján Kukučka, padla snaha nás, organizátorov čitateľského tábora na úrodnú pôdu. Sám profesor prichádzal na Slovensko často, každým rokom sprevádzal mladých Nadlačanov a otváral im tak cestu nielen ku vlastným koreňom, ale prostredníctvom osobných stretnutí s generačnými druhmi z iných krajín a prostredníctvom literatúry aj okná do sveta. Aj keď čitateľský tábor nie je veľký a od samého začiatku zápasí s finančnými problémami, za trinásť rokov svojho jestvovania Bratislava privítala už vyše 300 krajanov z Mačarska, Ukrajiny, Poľska, Chorvátska, Juhoslávie, Čiech a výrazne najviac, vyše sto, práve z Nadlaku. Keď ekonomická situácia obmedzila aj tak skromné dotácie štátu, okrem domácich organizátorov sa usilovali získať finančnú podporu aj rumunskí Slováci. Sami iniciatívne oslovovali predstaviteľov štátu, informovali o myšlienke a cieľoch podujatia a žiadali podporu. Osobná angažovanosť Jána Kukučku a Vlasty Lazukarkušovej prelomila byrokratickú stenu, s ktorou sa stretnete aj na slovenských ministerstvách a pomohla udržať deviaty a desiaty ročník tábora. A našli sa aj iní mecenaši. Keď u svojej firmy nepochodil ani obchodný riaditeľ jedného z najväčších

podnikov na Slovensku Slovaft Ondrej Kresan, pôvodom Nadlačan, prispel na tábor pre krajské deti z vlastného a nie malou sumou.

Už tradične nás podporovali knižnice, najmä Knižnica Ružinov v Bratislave, Oravská knižnica v Dolnom Kubíne, Krajská knižnica v Nitre, Slovenská národná knižnica v Martine, Turčianska knižnica v Martine, Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici, Univerzitná knižnica v Bratislave, Ústredná knižnica Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave a iné.

Pomáhali aj starostovia obcí a primátori miest, najmä Banská Bystrica, Devín, Devínska Nová Ves, Dulovce, Ľubietová, Mošovce, Nitra, Tajov, Terchová, Tvrdošín.

Spočiatku sa angažovala aj Matica Slovenská a samotná Filozofická fakulta Univerzity Komenského, neskôr Ministerstvo kultúry SR a Dom zahraničných Slovákov.

Tradične čitateľský tábor sponzorovali knižnými darmi viaceré vydavateľstvá, ako napríklad Mladé letá, Slovenské pedagogické nakladateľstvo, v začiatkoch aj Príroda, Smena a Živena. Užitočné knihy pre účastníkov tábora a ich školy daroval a sprostredkoval aj Miro Demák.

Na medzinárodných a celosvetových zhromaždeniach predstaviteľov zahraničných Slovákov rečníci vrátane reprezentácie Matice Slovenskej svorne pripomínajú potrebu krajského dorastu. Pokiaľ vieme, v orientácii na dospelujúcu mládež je okrem folklóru a športu čitateľský tábor jediným kontinuálnym podujatím pre túto vekovú skupinu krajskej mládeže z okolitých postsocialistických krajín. Kompetentní si viac všímali krajanov zo vzdialených kontinentov a ochabuje pozornosť ku našim najbližším susedom. Spoločensko-politické zmeny sa dotkli celej východnej Európy a vzájomné vzťahy si hľadali nové vyjadrenia. Aj situáciu našich krajanov z postsocialistických krajín sme začali vidieť reálnejšie, keď sa vzťahy očistili od často formálnej aktivity, na druhej strane však podpora začala viazať najmä z ekonomických dôvodov. Za trinásť rokov úzkych kontaktov, ktoré sa postupne vybudovali medzi nami ako organizátormi čitateľského tábora a našimi zahraničnými spolupracovníkmi sme odhalili, ako dnes v skutočnosti vyzerá podpora krajanov. Zastavil sa prísun periodík, pôvodnej slovenskej tvorby, ale aj encyklopedickej a inej vzdelávacej literatúry do slovenských škôl, na katedry, resp. lektoráty slovakistiky v zahraničí a do krajských centier. Krajanom chýbajú najmä pravidelné aktuálne informácie zo Slovenska, chýba výraznejšia podpora slovenských škôl. Nejde pritom o veľmi nákladné záležitosti, noviny, časopisy, knihy, kazety či iné pomôcky v slovenčine, o Slovensku a zo Slovenska. Napriek týmto problémom si rumunskí Slováci stále udržiavajú záujem o Slovensko a roky pestujú pestrý kultúrny život. Svedčí o tom v prvom rade krásna slovenčina, ktorú

odtiaľ počujeme, ale aj rozhlasové vysielanie, vydávanie časopisu. A na čitateľskom tábore patria rumunskí Slováci tradične ku jazykovo najzdatnejším.

Od roku 2000 organizovanie čitateľských táborov krajanov zo slovenských gymnázií prevzal Dom zahraničných Slovákov. Za účastníkov podujatia sa odvtedy vyberajú víťazi súťaže Prečo mám rád slovenčinu?, Prečo mám rád Slovensko? zo zahraničnej kategórie. Odvtedy je tiež vedúcou tábora RNDr. Olga Fejdiová, CSc. Zakladateľ a dlhoročný vedúci pôsobí vo funkcii konzultanta. Od roku 2002 už podujatie existuje pod názvom Stretnutie mladých literátov...

Bibliografia

(záznamy sú zoradené chronologicky)

1. MÉSÁROŠ, Štefan: Chýba pevnejší zväzok. Poznatky z čitateľských táborov krajanov. Rozhovor s Jaromírom Novákom. Zhováral sa... - Pravda, 26. 7. 1990, s. 12.
2. MEŠŠA, Eugen: Krok k deťom krajanov. Slovenské národné noviny, 1990, č. 6, s. 10.
3. KUKUČKA, Ján: Add Čitateľský tábor v Bratislave. Slovenské národné noviny, 1990, č. 11, s. 11.
4. FAJČÍKOVÁ, Kvetta: Krajanovia na rozdielnej úrovni. - Smena, 27. 8. 1991, s. 4. - Rozhovor s Eugenom Meššom, Jánom Kukučkom a Annou Mňovskou.
5. ŽILKA, Štefan: Deň s Ľudovítom Štúrom. - Národná obroda, 29. 8. 1991, s. 6. - Rozhovor s Jánom Kukučkom a Eugenom Meššom.
6. Vo vlasti svojich predkov. - Život Turca, 10. 9. 1991, s. 8. - Rozhovor s Jánom Kukučkom.
7. UHLÁROVÁ, Želmíra: Detský SAS. - Verejnosť, 2. 9. 1991, s. 3.
8. KUŠOVÁ, Zdena: Odkiaľ je Jánošík? Slováci na návšteve na Slovensku. - Pravda na nedeľu, 13. 9. 1991, s. 8 - 9. - Teória Jána Kukučku o rumunskom pôvode Juraja Jánošíka.
9. JURCOVÁ, Eva: Kniha nám odpovie. Už po tretí raz sú deti našich krajanov na Slovensku. - Pravda, 15. 8. 1992, s. 5.
10. (so): Pravlasť nie je len folklór. - Smena, 9. 8. 1992, s. 2.
11. PETROVÁ, Nataša: Je tu krásne. Skončil sa III. Ročník Čitateľského tábora krajanov. - Slovenské národné noviny, 8. 9. 1992, č. 36, s. 13. - Otázka pre Jána Kukučku. Fotografia nadlaských účastníkov.
12. MEŠŠA, Eugen: Málo priamych kontaktov. - Národná obroda, 26. 5. 1993, s. 7. - O školských knižniciach krajanov, chýbajúcich slovenských periodikách, počutelnosti Slovenského rozhlasu a zachytávaní STV v Rumunsku.

13. ŠKREKO, Benjamín: Koreň na dvesto rokov. Slováci v Rumunsku prežijú. – Extra Slovensko, 19. 8. 1993, s. 6. – Rozhovor s Jánom Kukučkom.
14. MÔŤOVSKÁ, Anna: Letný čitateľský tábor pre krajanov '93. – Naše snahy, 4, 1993, č. 11–12, s. 8.
15. GONDA, Milan: Čitateľský tábor krajanovej mládeže. – Slovenské národné noviny, 1993, č. 37, s. 14.
16. KRNO, Martin: Všetci gymnazisti nezdupkali. Rozbehol sa štvrtý ročník čitateľského tábora našich krajanov. – Pravda, 6. 8. 1993, s. 2.
17. MEŠŠA, Eugen: Poznávanie kultúry krajanov. Slováci z Nadlaku si pripomínajú výročie príchodu. – Pravda, 11. 1. 1994, s. 11. – O sympóziu Dejiny Slovákov a Čechov v Rumunsku 18. 12. 1993 v Nadlaku.
18. MEŠŠA, Eugen: Nadlačania v čitateľskom tábore krajanov zo slovenských gymnázií na Slovensku 1990 – 1993. – Naše snahy, 5, 1994, č. 6, s. 19.
19. DYCH, Ján: Sme im stále veľa dlžní. Pozdravy z Nadlaku. – Extra, 22. 10. 1994, s. 2, č. 42.
20. MÔŤOVSKÁ, Anna: Krajanské deti opäť v čitateľskom tábore 1. – 10. 8. 1994 v Bratislave, Martine a Nitre. – Naše snahy, 5, 1994, č. 10, s. 9.
21. MEŠŠA, Eugen: Pätnásťroční krajanovia v čitateľskom tábore na Slovensku. – Rodina a škola, 1994, č. 7, s. 23.
22. HOLKA, Peter: Dotyky s pravlasťou. Hovoríme s vedúcim čitateľského tábora krajanov Eugenom Meššom. Zhováral sa... – Pravda, 27. 1. 1995, s. 9.
23. TURIANOVÁ, Manuela – KARKUŠ, Radovan – GUBÍKOVÁ, Anna: Z denníka účastníkov čitateľského tábora. – Naše snahy, 6, 1995, č. 11, s. 5 – 7.
24. MÔŤOVSKÁ, Anna: Trvanie knižnice. Školská knižnička pri 50. výročí založenia Lýcea J. G. Tajovského. – Naše snahy, 6, 1995, č. 11, s. 19. – Uvádza mená študentov prevádzajúcich nami získané knihy do Nadlaku.
25. DVOŘÁKOVÁ, Helena: Literárny tábor. – Nové slovo bez rešpektu, 1996, č. 35, s. 19. – Rozhovor s Eugenom Meššom. Na príľahlej strane č. 20 publikovaná báseň Radovana Karkuša Ty nie si náš.
26. KARKUŠ, Radovan: Boli sme na Slovensku... Boli sme doma... – My, 1996, č. 8 – 9, s. 25.
27. KARKUŠ, Radovan: Čitateľský maratón už po siedmy raz. – Naše snahy, 7, 1996, č. 9, s. 5 – 9.
28. BOLDIŠOVÁ, Emília: Slovenská pravlasť ich privinie (Čitateľský tábor krajanov sa blíži). – Slovenské národné noviny, 1996, č. 28, s. 10.
29. KOVÁČOVÁ, Martina – ROJKOVÁ, Iva: Poézia na gabčíkovskom kanáli. Letné putovanie. – Slovenské národné noviny, 1996, č. 33, s. 7.
30. KONDRÓT, Vojtech: Milí priatelia! Foto Vojtecha Kondróta a Radovana Karkuša počas „redakčnej práce“, na lodi do Gabčíkova. – Nové slovo bez rešpektu, 1996, č. 33, s. 29. –
- Básnik reaguje na list Jaromíra Nováka a komentuje tvorbu Radovana Karkuša. V rámci uvádzanej strany „Diela, sú publikované aj básne Jaromíra Nováka „Búrka,“ a Radovana Karkuša „Obesencova váha,“
31. GONDA, Milan: Urobiť niečo len tak. – Naše snahy, 7, 1996, č. 2, s. 27. – Oceňuje prácu vedúceho čitateľského tábora a spomína hlavných organizátorov z Rumunska Jána Kukučku a Annu Môťovskú.
32. OROL, Tatranský. Príloha pre mladú literatúru a umenie Slovenských národných novín, 1996, č. 2, s. 3. – Publikuje básne autorov, ktorí sú účastníkmi čitateľského tábora: Miroslava Dudková, Nový Sad, Anna Karolína Dováľová a Radovan Karkuš, Nadlak.
33. SUCHANSKÝ, A.: Pracovisko plné najlepších priateľov. Rozhovor s knižničnou Lýceá J. G. Tajovského v Nadlaku Annou Môťovskou. – Naše snahy, 8, 1997, č. 3, s. 9 – 10.
34. SÝKORA, Daniel: Ôsmy ročník čitateľského tábora krajanov zo slovenských gymnázií. – My, 2, 1997, č. 19, s. 18 – 19.
35. KUKUČKA, Ján: Ôsmy ročník čitateľského tábora. – Naše snahy, 8, 1997, č. 10, s. 5.
36. MEŠŠA, Eugen: Čitateľský tábor krajanov zo slovenských gymnázií už po deviaty rok. – Slovenské zahraničie, 3, 1998, č. 3, s. 29.
37. TÓTHOVÁ, Viola: Priehráštim rozdávané poklady. 9. ročník čitateľského tábora krajanov zo slovenských gymnázií. – Slovenské zahraničie, 3, 1998, č. 8, s. 10 – 11. – Foto Miško Rau s kronikou.
38. SUCHÁNSKY, A.: Všestranne užitočný čitateľský tábor. Rozhovor s Jánom Kukučkom. Pripravil... – Naše snahy, 9, 1998, č. 10, s. 2 – 4.
39. SAKÁLOVÁ, Elena: Čitateľské tábory. Zborník zo seminára konaného v dňoch 3. – 5. 11. 1998 v Piešťanoch. Zostavila... Bratislava, Spolok slovenských knihovníkov, 1998. 59 s. – Mestská knižnica Piešťany.
40. TÓTHOVÁ, Viola: Vytryskne potok šťastia? Desiaty ročník čitateľského tábora krajanov zo slovenských gymnázií už klope na dvere. Rozhovor pripravila... – Slovenské zahraničie, 4, 1999, č. 4, s. 4 – 6. – Na ilustračných fotografiách Ján Kukučka, Vojtech Kondrót s Radkom Karkušom.
41. BLAZSEKOVÁ, Slávka: Ohrdnutí krajanovia. „Ochota,“ sponzorstva ohrozuje čitateľský tábor. – Hospodársky denník, 19. 7. 1999, s. 12.
42. Tlačová agentúra Slovenskej republiky: V medzinárodnom čitateľskom tábore v Martine a v Oraviciach sa precvičuje slovenský jazyk. Sme, 22. 7. 1999, s. 10. Tiež: Roľnícke noviny, 22. 7. 1999, s. 6. – Autor Eugen Mešša.
43. MEDVECKÝ, J.: Jubilejný čitateľský tábor krajanov v Oraviciach. Rozhovory s Eugenom Meššom, Jánom Kukučkom, Evou Lehotskou a Luciou Grelákovou – Poľsko. – Orava, 10. 8. 1999, č. 16, s. 4. – Článok zahŕňa aj samostatný text o Dušanovi Urbanovi s fotografiou: „Nádejný básnik z rumunského Nadlaku,“

44. PAPUČEK, Gregor: Jubilejný ročník čitateľského tábora krajanov zo slovenských gymnázií. „Veľké veci za malé peniaze... – Ľudové noviny (Budapešť), 19. 8. 1999, č. 33, s. 6.
45. PAPUČEK, Gregor: Fórum mladých autorov. Nádejný básnik – tentoraz z Nadlaku. – Budapešťiansky Slovák, 4, 1999, č. 4, s. 10. – Dušan Urban a jeho básne Prežitie, Snežienka, Orol, Mravec pod lupou.
46. MEDVECKÝ, J.: Krajania jubilejne v Oraviciach. Rozhovory s Eugenom Meššom, Jánom Kukučkom, Evou Lehotskou a Luciou Grelákovou. – Tvrdošín, 1999, júl – august, č. 4, s. 15. – Zahmutý je aj príspevok o Dušanovi Urbanovi „Básnický talent z Nadlaku,“ s textami básní: Prežitie, Nedokončená.
47. LEHOTSKÁ, Eva: Desiaty čitateľský tábor. – Naše snahy, 10, 1999, č. 9, s. 3 – 4.
48. MEŠŠA, Eugen: Čitateľské tábory na Slovensku. – Knižná revue, 9, 1999, č. 25 – 26, s. 8.
49. LEHOTSKÁ, Eva: Čitateľský tábor krajanov Oravice 1999. Video 120 min. 2000.
50. FEJDIOVÁ, Olga – MEŠŠA, Eugen – DRÁB, Igor: Za slovenčinou na križovatku Európy. – Slovenské zahraničie, 5, 2000, č. 7 – 8, s. 44 – 45.
51. HRIC, Martin: Cudzie decká? – Pravda, 8. 2. 2001, s. 6. – Konečne...
52. FEJDIOVÁ, Olga – MEŠŠA, Eugen: Čitateľský tábor zo slovenských škôl v zahraničí. – Slovenské zahraničie, 6, 2001, č. 9 – 10, s. 12 – 13.
53. MEŠŠA, Eugen: Čitateľský tábor krajanov zo slovenských gymnázií v zahraničí. In: Slovenčina a slovenská kultúra v živote zahraničných Slovákov. Nitra, Katedra kulturológie Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa, 2002, s. 175 – 178. Tiež: Občasník knihovníkov bratislavského kraja, 2, 2001, č. 2, s. 28 – 32.
54. MEŠŠA, Eugen – FEJDIOVÁ, Olga: Stretnutie mladých literátov. – Slovenské zahraničie, 7, 2002, č. 3, s. 5.

Zostavil Eugen Mešša

Zo života knižníc

Lucia Paulinyová

Špecializované pracovisko pre nevidiacich a slabozrakých v Slovenskej pedagogickej knižnici

Každodenný život si už nevieme bez informačných technológií, ktoré do neho prenikli, ani predstaviť. Ich prostredníctvom informácie získame a odovzdáme skôr a efektívnejšie.

Nie každý z nás má ale rovnaké podmienky pre získavanie potrebných informácií. Existuje množstvo subjektívnych a objektívnych bariér. Patria sem priestorové, jazykové, technologické, či finančné bariéry, často aj nedostatočná informovanosť a osobné pohodlie. Jednou z nich je aj znížená komunikačná schopnosť vplyvom rôznych zdravotných problémov, ktoré si môžeme priniesť na svet, alebo ich v priebehu života získame. Sem zaraďujeme aj slabozrakosť, príp. úplnú stratu zraku, ktorá môže negatívne ovplyvniť prístup k informáciám, pretože, aj keď si to neuvedomujeme, žijeme vo svete predovšetkým obrazových informácií. A tie vnímame zrakom. Pre zrakovo postihnutých predstavujú moderné informačné technológie a ich využívanie slobodný a bezbariérový prístup k informáciám.

Našou povinnosťou, tak ľudskou ako i odbornou, je pomôcť vytvoriť podmienky na uľahčenie prístupu k informáciám odstraňovaním bariér technickými i technologickými pomôckami a profesionálnym prístupom. Preto sme v Slovenskej pedagogickej knižnici zabezpečili a sprístupnili prvé verejné špecializované pracovisko pre slabozrakých a nevidiacich, ktoré je vybavené tak, aby sa aj títo naši používatelia mohli dostať k potrebným informáciám. Pracovisko tvorí lupa, ktorá slúži na čítanie tlačených textov a pomáha pri vyplňaní formulárov. Pri týchto činnostiach sa dá využiť svetelný červený bod, ktorý umožňuje lepšiu orientáciu v texte, s ktorým sa práve pracuje. Slabozrakí jednoduchou manipuláciou s lupou zaostrujú text, môžu presne vyznačiť riadok, ktorý potrebujú, zväčšujú písmo a menia farby pozadia.

Prostredníctvom programu Magic je možné čítať dokumenty a využívať internet až v 16-násobnom zväčšení. Zvukový program Jaws v spolupráci s technickým zariadením Braille Voyager „číta“ pracovnú plochu OS Windows a všetky operácie, ktoré

používateľ vykonáva a zároveň konvertuje aktuálny obsah pracovnej plochy do braillovského riadku, t. z. do hmatového zobrazenia.

K úplnosti pracoviska chýba ešte tlačiareň na Braillovo písmo.

Pracovisko nájdete na adrese:

Slovenská pedagogická knižnica, Hálova 16, 851 01 Bratislava 5.
<http://www.spgk.sk> e-mail: postmast@spgk.sk, biblio@spgk.sk
tel.: 02/6241 0992-4.

Katarína Bokrosová:

Predstavujeme Študovňu historických tlačí Slovenskej pedagogickej knižnice

Slovenská pedagogická knižnica v tomto roku sprístupnila Študovňu historických tlačí na Hálovej ulici č. 6 v Petržalke. Veľká miestnosť na prvom poschodí je rozdelená na tri časti. Predná časť je určená na štúdium historických dokumentov a materiálov zo starých tlačí alebo výročných školských správ, preto sa tu nachádzajú rôzne staršie vydania všeobecných lexikónov, náučných slovníkov, historických a pedagogických materiálov a rôzne bibliografie vo viacerých jazykoch. Tieto príručky majú veľkú informačnú hodnotu a čitateľom poslúžia na doplnenie chýbajúcich údajov preštudovaného materiálu. Nájdeme tu aj lístkové katalógy (menný a systematický) starých tlačí a výročných školských správ.

Popri stenách na drevených regáloch je umiestnený čiastkový historický fond knižnice, ktorý bol spracovaný ešte v šesťdesiatych rokoch. Vzácný fond obsahuje vyše 5000 knižničných jednotiek zo 16. až 20. storočia, ktoré sa dostali do knižnice z rôznych škôl z celého Slovenska. Časť knižničných jednotiek je v pomerne zlom fyzickom stave a niektoré dokumenty vyžadujú výrazné reštaurátorské zásahy. Historický fond tvoria tlačené dokumenty z oblasti histórie, politickej vedy, práva, jazykovedy, medicíny, filozofie a náboženstva. Nájdeme tu diela rímskych a gréckych autorov, zaujímavé učebnice zo starších čias, lexikóny, náučné a jazykové slovníky v rôznych jazykoch, ako aj cestopisy, kalendáre a rôzne staršie periodiká.

Knihy zo 16. storočia (35 titulov) pochádzajú väčšinou zo západoeurópskych tlačiarní. Tieto vzácne tlače boli v roku 2002 na základe rozhodnutia Ministerstva kultúry Slovenskej republiky vyhlásené za historický knižničný fond a zaradené do evidencie

Historických knižničných dokumentov a fondov pod poradovým číslom 159. Najstaršia kniha, ktorá sa vo fonde nachádza, bola vytlačená v roku 1530 v Bazileji. Zo 17. storočia sa zachovalo 179 titulov, ktoré boli vytlačené hlavne v latinskom jazyku v západoeurópskych tlačiarniach. Z 18. storočia vlastní knižnica 1188 titulov, z toho 113 kníh bolo vytlačených v Bratislave, 55 v Trnave, 33 v Košiciach, 12 v Komárne a 9 v Levoči. 19. storočie zastupuje 2738 titulov, väčšinou sú to učebnice, slovníky, učebné osnovy a iné diela z oblasti pedagogiky. Zo začiatku 20. storočia sa zachovalo 202 titulov. Popri knihách vlastní knižnica aj 358 zväzkov starých periodík a rukopisy z 18. a 19. storočia. Sú to prevažne prednášky alebo výťahy z kníh, rukopisné zápisnice z učiteľských konventov.

Zo slovacík do roku 1900 môžeme spomenúť tituly ako Nowý a Starý Kalendář Na Rok Krysta Pána 1787, ktorý bol vytlačený v Banskej Bystrici v oficíne Jána Josefa Tumlera. Geographia aneb Wypsánj Okrsslku Zemského od Ladislava Bartholomaeidesa bola vydaná v roku 1798 v Banskej Bystrici. Okrem iných tu nájdeme aj Tablicovu zbierku básní pod názvom Poezye z roku 1809, Ormisovu Výchovovedu pre seminaristov a rodičov z roku 1871, Nowý a Starý Wlasteneský Kalendář a Slowenský Pozorník na rok 1843, ktorý bol vytlačený v Liptovskom Mikuláši, literárny časopis Tatranku z roku 1832 a 1842, Národní hlásnik z roku 1869 alebo časopis Lipa, Národní zábavník z roku 1862. V študovni sa nachádza aj prvé vydanie šesťzväzkového päťjazyčného slovníka Slovár slovenskí česko-latinsko-nemecko-uherskí od Antona Bemoláka zo začiatku 19. storočia.

V strednej časti študovne sa nachádza komeniologická literatúra. Sú medzi nimi aj vzácne vydania diela Jana Amosa Komenského zo 17. storočia a rôzne vydania známeho diela Orbis pictus (Svet v obrazoch). Orbis sensualium pictus je najznámejšou a najrozšírenejšou knihou J. A. Komenského. Oblíbená detská učebnica je prvou obrázkovou učebnicou, v ktorej celkom originálnym spôsobom sa spája jazyková výuka latinčiny na základe materinského jazyka. Orbis pictus vzniklo počas pobytu Komenského v Blatnom Potoku (Sárospatak). Slovenská pedagogická knižnica vlastní 14 rôznych vydaní tohoto diela.

V strednej časti miestnosti sa nachádza aj samostatný fond výročných školských správ pochádzajúci väčšinou z 19. a 20. storočia. Fond obsahuje 5084 knižničných jednotiek a má aj samostatný lístkový katalóg, v ktorom sú výročné školské správy triedené podľa miest a typu škôl. Školské správy sú autentické písomné dokumenty o živote jednotlivých škôl a majú nenahraditeľný význam pri skúmaní dejín školstva a pedagogiky. Zadná časť študovne je určená na zriaďovanie rôznych tematických výstav.

Historický knižničný fond Slovenskej pedagogickej knižnice obsahuje cenné informácie o školách a pedagogickej práci starších období. Je určená predovšetkým na výskumné účely, ale môže poskytnúť zaujímavé informácie aj ostatným čitateľom.

Hodiny pre verejnosť:

Streda: 13.00-15.00

Konzultácie:

Mgr. Katarína Bokrosová

Tel.: 02/62410991

Fax: 02/62410992

e-mail: akvi@spgk.sk

Stredisko patentových informácií CVTI SR v Bratislave otvorené

Dňa 29. Mája 2003 sa na základe Dohody o vzájomnej spolupráci medzi Úradom priemyselného vlastníctva SR v Banskej Bystrici a Centrom vedecko-technických informácií SR (CVTI SR) v Bratislave za prítomnosti štátneho tajomníka ministra školstva SR p. Františka Tótha, predsedníčky Úradu priemyselného vlastníctva SR p. Dariny Kyliánovej a riaditeľa pre programy spolupráce a INPADOC, EPÚ Viedeň p. G. Pantogloua slávnostne otvorilo v Centre vedecko-technických informácií SR **Stredisko patentových informácií**. Stredisko bude zároveň kontaktným informačným miestom Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky. Cieľom jeho zriadenia v Bratislave je dosiahnuť v záujme podpory vzdelanosti a zvyšovania informačného povedomia na Slovensku pružnejšie poskytovanie priemyselno-právnych informácií širokej technickej verejnosti, malým a stredným podnikateľským subjektom i ostatným používateľom.

Stredisko patentových informácií sa stáva sprostredkovateľom informácií na získavanie priemyselno-právnej ochrany technických riešení, vynálezov, označovani tovarov a služieb, výrobkov a predmetov a podobne na území Slovenskej republiky.

Jeho úlohou je poskytovať aj tieto základné služby:

- spracovávať predbežné rešerše o stave techniky,
- poskytovať vzory prihlášok na priemyselno-právnu ochranu,

- poskytovať základné postupové konzultácie o získavaní priemyselno-právnej ochrany.

Otvorenie tohto bratislavského pracoviska, umiestneného v Centre vedecko-technických informácií SR, je súčasťou postupných opatrení nadväzujúcich na skutočnosť, že 1. júla 2002 sa Slovenská republika stala členom Európskeho patentového dohovoru a tým zároveň aj členom Európskeho patentového úradu - EPÚ. Európsky patentový úrad je autoritou, ktorá rozhoduje o udeľovaní európskych patentov. Na základe členstva SR v tejto organizácii budú patenty udelené Európskym patentovým úradom s určením pre Slovenskú republiku platiť aj na území SR.

Spolupráca Európskeho patentového úradu s informačnými pracoviskami (EPÚ ich zriaďovanie v členských krajinách vyžaduje) bude spočívať najmä v realizovaní informačného programu EPÚ nazvaného Patent Awareness Programme, usilujúceho sa priebežne informovať odbornú verejnosť členských krajín o jeho činnosti a službách. Význam takejto spolupráce spočíva nielen v splnení dôležitej eurointegračnej úlohy, ale najmä v tom, že Slovenská republika sa zaradila medzi krajiny s najmodernejším systémom patentovej ochrany na svete.

Informačné patentové stredisko v Bratislave ako člen siete stredísk patentových informácií celej Európy (pod skratkou PATLIB) bude bezplatne získavať patentové dokumenty, vestníky, publikácie a ďalšie informačné materiály súvisiace s Európskym patentovým dohovorom. K získavaným bezplatným materiálom budú patriť aj dve série informačných produktov v elektronickej a jedna séria v papierovej podobe. Navyše pracovníci strediska sa budú môcť zúčastňovať na seminároch a konferenciách organizovaných EPÚ a nebude chýbať ani technická pomoc pri vybavení strediska.

Z dostupných informácií prevzala L. Segešová